

**Comerțul exterior în 2008:
spre sfârșit de an pe minus**

2

Piața chiriei ține la preț

3

**Cronica pieței auto
europene în 2008:
Cine sunt perdanții,
cine a crescut pe criză?**

4

VREMURILE BUNE AU TRECUT

Guvernul a anunțat că economia moldovenească a crescut, în 2008, cu 7,2%, peste prognoza de 6 la sută, la cât se aștepta anterior Executivul. În afară de aceasta, inflația s-a menținut la 7,3%, cu mult sub ținta de 10%.

O inflație atât de joasă nu a mai fost înregistrată în ultimii cinci ani, iar ritmul de creștere economică aproape că s-a dublat față de anii precedenți, când Moldova fusese afectată fie de secetă, fie de „războiul” vinurilor sau cel al gazelor.

Este greu de crezut, însă, că performanțele anului trecut vor fi, cel puțin, menținute în 2009. Nu o ascunde deja nici Guvernul, care, încetul cu încetul, admite efectele crizei asupra economiei moldovenești.

„Putem afirma, cu mândrie, că am îndeplinit componenta economică a programului de guvernare”, a declarat premierul Zinaida Greceanii. Dna prim-ministru a lăsat, însă, să se înțeleagă că totul nu va fi atât de bine în 2009.

„În condițiile crizei economice mondiale, cu siguranță și economia noastră are de suferit. De fapt, efectul crizei se resimte deja și la noi (...) Creșterea obținută în 2008

este o bază de referință dificil de depășit în 2009, iar pe de altă parte ne dă încrederea că, deși mai moderată, dar și în anul acesta vom avea creșterea economică, chiar dacă în unele ramuri este iminentă diminuarea indicatorilor”, a spus premierul.

Ex-ministrul Economiei, Valeriu Lazăr (în mandatul căruia a fost obținut cel mai mare ritm de creștere economică – 7,5% – n. a.), crede că criza deja a venit în Moldova, doar că ea migrează mai încet din domeniul financiar în sectorul de producție.

„Unii indicatori, cum ar fi în domeniul construcțiilor, în transporturi și comunicații, în alte servicii, dar și formarea brută de capital fix, deja au scăzut considerabil per total pe an, menținerea lor în zona pozitivă datorându-se primelor trei trimestre. În ultimele luni ale anului a început încetinirea sensibilă, care a fost „diluată” de creșterile puternice din prima parte a anului. De aceea nu avem minusuri deocamdată, conform rezultatelor anuale 2008, însă, ele sunt inevitabile în anul curent”, spune dl Lazăr.

Expertul crede că pentru a diminua consecințele crizei, Banca Națională și Guvernul ar trebui să revadă mixajul de politici, în sensul re-orientării acestora mai mult spre creșterea economică, decât pe cel de reducere a inflației. Fondul Monetar Internațional, care condiționează finanțarea țării, printre altele, și de menținerea inflației nu și-a spus încă cuvântul.

„Se pare că Banca Națională a reacționat prompt și a relaxat politica monetară. Declarații despre ajustări similare am auzit și din partea Guvernului. Rămâne să vedem și acțiunile practice în acest sens”, adaugă fostul ministru al Economiei.

Și Ana Popa, expert independent la centrul analitic Expert Grup, crede că Guvernul trebuie să aibă o viziune realistă pentru 2009. „În 2008, consumul final al gospodăriilor casnice a crescut cu 4,5%. În acest sens există pericole pentru acest an, ținând cont de faptul că se prognozează scăderea remitențelor”, afirmă Ana Popa.

Expertul crede că bugetul de stat ar trebui să fie reorientat spre investiții și să poarte un caracter social mai puțin pronunțat. Obiectiv greu de realizat în condițiile unui an electoral.

a.cibotaru@businessexpert.md

Evenimentele săptămânii

Gazprom își va deschide o reprezentanță la Chișinău. O decizie în acest sens a fost aprobată de Consiliul de administrație al concernului rus. „Reprezentanța va avea drept scop principal dezvoltarea relațiilor Gazprom cu Republica Moldova”, a precizat într-un comunicat de presă compania. Oficiali din Guvern au declarat că Chișinăul nu a fost informat despre această decizie. Deocamdată, nu este clar cu ce se va ocupa reprezentanța, ținând cont că Gazprom este deja prezent în Moldova, prin intermediul companiei Moldova-Gaz, la care concernul rus este acționar principal, cu o cotă de 50%+1 acțiuni.

UE a impus o taxă antidumping de 3,8% Uzinei metalurgice din Râbnîța. Decizia despre aplicarea taxei la importul de bare de oțel și laminat din Republica Moldova, Turcia și China a fost publicată în Monitorul Oficial al Uniunii Europene. Măsura vine după o investigație cerută de grupul de lobby EUROFER, care a demonstrat că industria oțelului suferă din cauza prețurilor dumping oferite de producătorii din cele trei state. Taxa va fi menținută, cel puțin, jumătate de an. Uzina din Râbnîța, situată în stânga Nistrului, este singurul producător de oțel din Republica Moldova. Compania s-a înregistrat la Chișinău pentru a putea exporta în UE. În 2008, uzina a livrat pe piața europeană laminate în valoare de peste 200 milioane USD.

Moldova a cumpărat carburanți de peste jumătate de miliard de dolari, în 2008. Potrivit datelor Băncii Naționale, în particular, RM a importat, anul trecut, benzină în valoare de 187 milioane USD și motorină de 346 milioane USD. Importurile au crescut, respectiv, cu 23 și 55 la sută. Potrivit analiștilor, creșterea se datorează scumpirii carburanților, dar și majorării consumului de produse petroliere. În RM activează circa 500 de stații de alimentare cu benzină și motorină, iar 260 de unități vând gaz lichefiat. Prețul unui litru de benzină cu cifra octanică 95 este de circa 9 lei (0,65 euro), iar motorina costă aproximativ 10 lei/litru (0,65 euro).

VICTORIA Shopping

Reduceri la pachet cu cardurile de la Victoriabank

www.victoriashopping.md

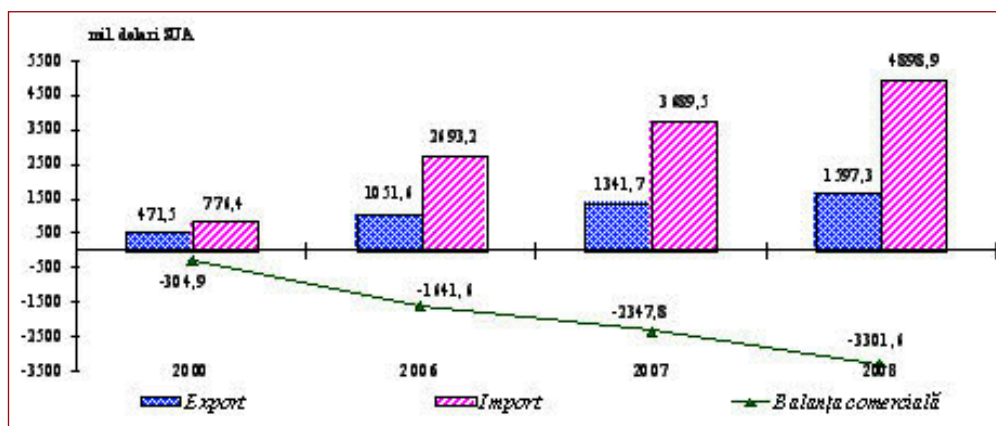
Comerțul exterior în 2008: spre sfârșit de an pe minus

2008 a fost un an neuniform pentru comerțul exterior al Republicii Moldova. După ce a atins în iulie un maxim de 156,1 milioane de dolari SUA, exporturile au pornit în jos, mai întâi cu sutimi de procente lunar, apoi a căzut cu 18% în noiembrie și 2,7% în decembrie. Și importurile au fost în scădere, coborând în august-noiembrie cu 13,7%, ca în ultima lună a anului să-și revină puțin. Sunt primele semne că schimburile comerciale sunt afectate de criză, ca urmare, în fond, a reducerii consumului în țările cu care RM face comerț. Tendințe pozitive: ponderea țărilor Uniunii Europene în total exporturi a urcat la 51,4%. UE deține cea mai mare cotă și la importuri, respectiv 43,0%, deși în scădere față de anul precedent când ponderea a fost de 45,6%. Cea mai mare creștere (+88,6%) printre grupele de mărfuri l-a înregistrat exportul de mașini și aparate, echipamentele electrice, inclusiv de 3,3 ori pe piața UE. La import mașinile și echipamente se situează pe locul doi printre grupele de mărfuri, ceea ce denotă faptul că întreprinderile au investit mai mult în re tehnologizare.

exportul cărora a fost marcat de criză spre sfârșit de an.

- Materiale textile și articole din aceste - 314,0 mln USD (+13,6%)
- Produse alimentare; băuturi alcoolice și nealcoolice, tutun - 312,2 mln USD (+13,1%)
- Produse vegetale - 210,1 mln USD (+29,0%)
- Mașini și aparate, echipamente - 171,1 mln USD (+88,6%)
- Metale comune și articole din acestea - 119,1 mln USD (+7,8%)

Tendințele comerțului exterior

Creștere puternică a schimburilor comerciale cu „alte țări”

În competiția ritmului de creștere a schimburilor au câștigat „alte țări” decât cele membre ale Uniunii Europene sau CSI. Astfel exportul de mărfuri moldovenești spre SUA au crescut de 3,6 ori, spre Elveția cu 75,8%. Importul dinspre Israel s-a mărit de 2,6 ori, SUA –aproape de două ori, China, care a urcat pe locul cinci printre țările din care Republica Moldova importă mărfuri, cu 60,4 la sută, Elveția – cu 43,4% față de 2007.

Exportul nu ține pasul cu importul

Cifrele arată care este diferența într-un an relativ normal, cum a fost 2007, încheiat pe plus 27,6% la exporturi și un an 2008 marcat de criză pe final, când ritmul de creștere a căzut la 19,0%. O reducere mai pronunțată s-a produs în relația cu țările CSI, în timp ce livrările pe piețele „altor țări” au crescut cu 7 puncte procentuale. Schimbări și în ierarhia partenerilor comerciali. Rocadă pe primele două poziții, România a trecut pe primul loc, iar Federația Rusă a coborât pe poziția a doua. La fel și Italia și Ucraina s-au schimbat cu locurile. În TOP 5 Belarus a luat locul Germaniei, după ce exporturile moldovenești pe piața germană s-au

reduc cu 26% față de anul 2007. Primele cinci țări-partenere în derularea exporturilor dețin 66,1% din totalul exporturilor.

Structura comerțului exterior pe grupe de țări

	mln USD	în % față de 2007
Export - total	1597,3	100
țările Uniunii Europene	820,1	120,7
țările CSI	627,9	114,1
alte țări	149,3	133,0
Import - total	4898,9	132,8
țările Uniunii Europene	2105,4	125,2
țările CSI	1737,2	130,3
alte țări	1056,3	156,5

TOP-5 țări-partenere în derularea exporturilor

	mln USD	în % față de 2007
România	335,8	159,0
Federația Rusă	318,4	136,8
Italia	167,1	119,2
Ucraina	142,8	85,1
Belarus	92,8	113,2

În exportul pe produse nici o schimbare în ierarhie după grupul de mărfuri, cu excepția mașinilor, aparatelor și echipamentelor care au făcut rocadă cu metalele comune și articolele din acestea,

Și la importuri se resimte criza, deși mai puțin decât la exporturi. Dacă în 2007 importurile au crescut cu 37,0%, apoi în 2008 au fost pe plus 32,8%. Ritmul de creștere s-a redus mai puternic la importurile din țările Uniunii Europene, de la 38% în 2007 la 25,2% în 2008, s-au menținut la același nivel în relația cu țările CSI, în timp ce importurile dinspre „alte țări” au crescut. În TOP 5 în derularea importurilor s-a produs o singură rocadă, China a urcat pe cinci, iar Italia i-a locul pe șase. Pe grupe de mărfuri la fel doar o singură schimbare, metalele au coborât de pe trei pe cinci. Într-un an bun pentru agricultură, care a făcut o cursă de recuperare, importurile de produse alimentare, băuturi alcoolice și nealcoolice și tutun (34,3 mln USD) au fost peste exporturi (312,2 mln USD). În 2007, când o mare parte din recoltă a fost compromisă de secetă, situația a fost inversă, Republica Moldova a exportat mai mult decât a importat.

TOP-5 țări-partenere în derularea importurilor

	mln USD	în % față de 2007
Ucraina	839,0	122,1
Federația Rusă	666,1	133,6
România	590,8	131,6
Germania	364,5	114,2
Belarus	325,5	160,4

Deficitul comercial s-a aliniat la evoluțiile din a doua a jumătate a anului, dictate în parte de criză. Dacă în iunie deficitul balanței comerciale a fost de 313,9 mln USD, treptat el s-a redus și a ajuns la o cifră lunară de 268,3 mln USD în noiembrie. S-a adâncit cu mult (60,1%) deficitul cu China, a rămas pe aceeași traiectorie de creștere cu Ucraina (34,1%) și s-a înclinat mai puțin balanța comercială cu România. Republica Moldova a avut cu 20 dintre partenerii comerciali deficit comercial.

Sursă: Biroul Național de Statistică

Piața chiriei ține la preț

De la începutul anului 2009, chiriiile pentru spațiile de birouri au crescut cu 10-15%, în ciuda amenințării ieftinirilor imobilului ca urmare a crizei.

În centrele de business clasa A din capitală, chiria a ajuns în medie la 25-30 euro pe metru pătrat, în funcție de zona de amplasare, față de 18-25 euro în 2008. Prețul la spațiile de 60-150 metri în clădiri de o clasă mai joasă a crescut și mai mult, cu 20-25 la sută. Chiriile în aceste edificii au urcat aproape la nivelul celor solicitate anul trecut de proprietarii marilor centre de business. Și acei care închiriază locuințe plătesc mai mult, cu 15-20 la sută.

„Profită de criza financiară”, spun chiriașii nemulțumiți. Firmele care dau în chirie spații se plâng, însă, că suportă pierderi din cauza deprecierei euro în raport cu leul în condițiile în care plățile sunt stabilite în monedă europeană.

Opinii:

Petru Oleinic: În 2008 piața chiriei a urmat tendințele pieței imobiliare

„Cu o creștere a prețurilor de 20% în 2008 piața chiriei a urmat tendințele pieței imobiliare”, - afirmă Petru Oleinic, directorul general al Agenției imobiliare „Nika Imobil”. „Chiria pentru spațiile de birouri a ajuns la 15-25 euro pe metru pătrat, iar la locuințele cu o odaie a urcat la 150 de euro, cu două camere - la 150-200 de euro sau 3-5 euro pe metru pătrat. În vară, când euro a început să se deprecieze, unii proprietari au cerut ca plata să fie efectuată în lei, - mai spune Oleinic. - Cetățenii străini, care iau în chirie apartamente noi sau case în centrul capitalei, plătesc 300-500 euro pentru o locuință cu o odaie și 500 euro pentru două odăi”.

„În 2009 piața chiriei imobilului comercial va înregistra o scădere pe toate segmentele, ca urmare a închiderii afacerilor în multe din sectoarele economice. Este posibilă chiar o reducere a chiriei de 20-25%.

Dosar „Business Expert”:

- Tendința principală de pe piață este construcția unor centre de business cu oficii din categoria A (Sky Tower, Le Roi, Seven Stars), închiriate în fond de companiile străine sau întreprinderile mari locale. Ziarul ECO a scris că suprafața totală de oficii disponibilă în Chișinău este de 120 000 metri pătrați, iar volumele declarate de construcție a oficiilor de clasă „A”, pentru perioada anilor 2007-2010, sunt de circa 100 mii metri pătrați.

- Agenții imobiliare constată că cererea pentru spațiile mici (50-100 metri pătrați) depășește oferta, în timp ce la spațiile mari cererea este sub ofertă.

- Peste 27,1 mii de persoane din Republica Moldova locuiesc cu chirie. Rezultatele recensământului din 2004 arată că din totalul gospodăriilor casnice 2,4% locuiau cu chirie, iar în mediul urban ponderea chiriașilor este de 4,3%, față de 1,2% în mediul rural. Dacă luăm în considerare faptul că în multe cazuri nu sunt încheiate contracte de chirie, numărul acelor care închiriază o locuință sau o odaie ar putea fi mai mare.

- În anii 2000-2006 prețurile la imobilul locativ în municipiul Chișinău au crescut de 6 ori, în timp ce chiria s-a scumpit de peste 3 ori. Tendințele de creștere anuală cu 15-20 la sută s-a menținut și în anii 2007 și 2008, arată date ale Agenției imobiliare Lara.

Chiriile la spațiile de birouri ar putea să scadă ne semnificativ sau se vor menține la același nivel”, mai afirmă Petru Oleinic.

Expertul mai spune că în 90-95 la sută din cazuri chiriile se dau în afara spațiului legal, astfel că este dificil să faci o statistică exactă.

Alexandru Pripa: Nu ne putem aștepta la o schimbare bruscă a prețurilor

„O evaluare exactă a pieței chiriilor în Republica Moldova nu a fost făcută, în primul rând din punctul de vedere al cererii care există, - spune Alexandru Pripa, consultant la Casa de investiții BIS Capital. - Lucrurile merg diferit, dacă e să vorbim despre chiria apartamentelor și caselor tendința este una, iar în ceea ce privește chiria spațiilor comerciale și birourilor - tendința este alta”.

„Se resimte o cerere foarte mare pentru locuințele de clasă medie, în special pentru apartamentele cu una și două camere. Acest lucru se explică prin migrația dinspre regiuni spre Chișinău, cât și numărul mare de studenți, care în fiecare an vin să-și fac studiile în capitală. Pe acest segment tendința prețurilor este spre creștere din cauza deficitului și a deprecierei euro față de leu”, - spune expertul.

„La apartamentele peste clasa medie cererea este mult mai scăzută, ca urmare și prețurile sunt mai stabile. În ceea ce privește chiria caselor, lucrurile stau la fel ca și în cazul apartamentelor de clasa lux. S-a stabilit un plafon pe piața Chișinăului, nu mai poți găsi oferte la 1000 de euro pe lună. Prețurile sunt peste 1000-2500 euro și pot ajunge la 3000 de euro la casele cu o suprafață de 250-300 metri pătrați”, - spune Alexandru Pripa.

Chiriile la spațiile comerciale au crescut, în mare parte ca urmare a evoluției cursului valutar, însă „odată cu scăderea vânzărilor în domeniul comercial, pe fondul reducerii importurilor, ne putem aștepta la o stagnare a chiriilor”, spune Alexandru Pripa. Evoluția în 2009 va depinde foarte mult de „felul cum economia o să reacționeze la criză și cum o să meargă importurile și exporturile, precum și remitențele”. Expertul ezită însă să facă prognoze. „Nu putem spune că tendința este negativă, este una de așteptare, deci de stagnare a prețurilor, - spune Alexandru Pripa. - Nu putem vorbi de o creștere sau o diminuare bruscă a prețurilor”.

Bursa Lara: O creștere de 3-5% în valută este destul de relativă

„Se poate vorbi despre o creștere univocă a chiriei doar în primul semestru, în situația în care euro s-a depreciat cu 21-22% față de leu, iar dolarul cu 20%, - se constată în studiul anual al Bursei imobiliare Lara. - O creștere în valută de 3-5% a chiriei este destul de relativă și poate fi apreciată drept o cădere a prețurilor”.

„La fel ca și în anii precedenți cele mai întrebate sunt apartamentele cu 1-2 odăi, deficitul cărora de la

an la an devine tot mai acut. Închirierea de lungă durată a apartamentelor cu 1, 2 și 3 odăi la finele anului 2008 costa: cu o singură odaie - 120-220 euro pe lună; cu două odăi - 180-250 euro; cu trei odăi - 250-400 euro, - mai constată experții imobiliari. - La același nivel a rămas cererea pentru închirierea apartamentelor în diapazonul de prețuri de 500-600 euro”.

Pe de altă parte, Bursa Lara constată că spațiile de birouri din noile centre de business nu sunt solicitate și că aceste spații vor fi ocupate de companiile străine, însă nu fiecare firmă străină care a fost afectată de criză și mai puternic decât cele moldovenești vor suporta chiriiile. Limita critică pentru piața noastră este de 15-25% spații libere. În cazul în care această situație pe piață se perpetuează, chiriiile ar trebui să fie reduse. Deocamdată, proprietarii încearcă să ofere în chirie spațiile la prețurile de până la criză.

Cererea pentru închirierea spațiului comercial continuă să depășească oferta, ca urmare jucătorii de pe piață mențin prețurile la un nivel înalt, - mai constată Bursa Lara. - Prețurile variază de la 12-18 euro pe lună până la 40-100 euro, în funcție de amplasare și condiții. Foarte solicitate sunt spațiile în cele șapte centre comerciale din Chișinău, care sunt ocupate sută la sută. Prețurile variază, de la 15-40 euro pe metru pătrat în centrul comercial Jumbo, 150 euro la primul etaj al centrului comercial Gemenii.

vladbercu@businessexpert.md

ASIGURAREA DE ACCIDENTE

Compania Internațională de Asigurări „ASITO” vă propune o asigurare prin care garantează compensarea financiară a daunelor survenite din accident.

Veți profita de beneficiile asigurării în caz de:

- invaliditate din accident;
- vătămare corporală și alte leziuni corporale din accident;

În cazul decesului subit din accident, familia Dvs. va beneficia de suma totală stipulată în contractul de asigurare.

Pentru o plată suplimentară ne semnificativă puteți asigura și alte riscuri:

- indemnizația zilnică de tratament în condiții de ambulatoriu sau în condiții spitalicești;
- pierderi financiare legate de decesul subit al persoanei asigurate în urma unor boli critice;
- pierderi financiare aferente repatrierii, în cazul decesului persoanei asigurate peste hotare.

Costul asigurării:
Pachetul „Standard” costă 7,95 lei pentru fiecare 1000 de lei suma de asigurare, iar suma minimă de asigurare pe un contract e de 10000 lei.

Facilități:
La asigurarea familială se acordă rabat de până la 30%, în dependență de numărul de membri ai familiei asigurate. În cazul asigurării colective întreprinderilor li se acordă rabat de până la 55%, în dependență de numărul lucrătorilor supuși asigurării.

**CU “ASITO” INVESTEȘTI
ÎN SĂNĂTATE!**

tel. 233 500

Cronica pieței auto europene în 2008: Cine sunt perdantii, cine a crescut pe criză?

2008 a fost un an greu pentru piața auto europeană, care a scăzut cu 8% în total, dar în state precum Islanda și Letonia, vânzările de mașini au căzut cu mai mult de 40%. Dacă în 2007 vânzările de mașini noi creșteau în mai mult de jumătate din statele europene, anul trecut doar o treime au fost pe plus, cele mai mari creșteri fiind în Slovacia și Finlanda. La mărci, Jaguar și Nissan au crescut cel mai mult, în timp ce Alfa Romeo și Lexus s-au dus cel mai mult în jos, conform statisticilor Asociației Constructorilor Europeni de Automobile (ACEA)

De la piețe stabile, la căderi în lanț

Cifrele arată clar diferența dintre un an normal, cum a fost 2007 și unul marcat de criză - 2008. Astfel, în 2007 piața auto europeană creștea cu 1,1%, iar peste jumătate din cele 28 de țări incluse în statistici erau pe plus. Anul trecut, vânzările totale au căzut cu 7,8%, de la 15,95 milioane de mașini, la 14,71 milioane și numai o treime dintre piețe au fost pe plus.

Germania a rămas cea mai mare piață europeană cu 3,09 milioane de mașini vândute (-1,8% față de 2007), urmată de Italia cu 2,16 milioane (-13%) și Marea Britanie cu 2,13 milioane de mașini (-11%).

Dar anul crizei a fost unul al marilor variații și al marilor scăderi. Spre comparație, dacă în 2007, cea mai mare scădere se înregistra în Finlanda (-14%), iar cea mai mare creștere (48% în Lituania), în 2008 lucrurile arată cu totul altfel.

Islanda	- 43,3%
Letonia	- 40,9%
Spania	- 28,1%
Estonia	- 21,3%
Irlanda	- 18,7%

Topul piețelor cu cea mai mare scădere la înmatriculările de mașini noi în 2008

Piața islandeză a avut cea mai spectaculoasă evoluție în ultimele luni, în noiembrie a căzut cu peste 90%, la fel și în decembrie, când înmatriculările s-au redus cu un uimitor 95%, de la 850 de mașini, la numai 46!

Dar lucrurile nu au stat rău peste tot, și e interesant de observat că o serie de țări din regiunea noastră au urcat anul trecut, când România a scăzut cu 8,7%.

Slovacia	+17,3%
Finlanda	+11,2%
Polonia	+9,4%
Cehia	+8,4%
Portugalia	+5,7%

Topul piețelor cu cea mai mare creștere la înmatriculările de mașini noi în 2008

Când e vorba de țările vecine, trebuie spus că Bulgaria a urcat cu 3,7%, iar Ungaria a scăzut cu 9%.

Scăderile mari le-au revenit mărcilor mici

Producătorii auto au simțit din plin efectele crizei, iar vânzările le-au scăzut peste așteptări.

Evident, unii s-au descurcat mai bine decât alții, dar cele mai mari creșteri dar și scăderi au fost anul trecut la câteva mărci mai mici, în timp ce mărcile de volum au scăzut aproape fără excepție, dar nu chiar dramatic. Astfel, vânzările Volkswagen au scăzut cu 3,8%, spre 1,57 milioane mașini, cele ale Opel au căzut cu 14%, spre 1,15 milioane mașini, iar Renault și-a văzut vânzările contractându-se cu 8,8%, până la 1,1 milioane mașini. Vânzările Ford s-au redus și ele cu 4,1%, spre 1,22 milioane mașini, iar cele ale Peugeot au coborât cu 9%, spre un milion de mașini.

Alfa Romeo	-29,1%
Lexus	-25,7%
Land Rover	-25,2%
Saab	-22,7%
Chrysler	-22,5%

Top cinci al mărcilor cu cele mai mari scăderi în 2008

Jaguar	+12,6%
Nissan	+8,8%
Smart	+7%
Dacia	+6,2%
Mazda	+2,1%

Top cinci al mărcilor cu cele mai mari creșteri în 2008

În războiul cotelor de piață au câștigat mărcile cu cele mai bune cote, Volkswagen și Ford, în timp ce Opel, a treia clasată, a pierdut destul de mult. Dacia, cu cele 184.000 de mașini vândute, și-a sporit cota de piață, de la 1,1%, la 1,3%.

Top zece al mărcilor cu cele mai mari cote de piață în 2008

Marca	Cota 2008	Cota 2007
Volkswagen	10,7%	10,3%
Ford	8,3%	8%
Opel	7,9%	8,4%
Renault	7,5%	7,6%
Peugeot	6,8%	6,9%
Fiat	6,5%	6,1%
Citroen	5,8%	5,9%
Toyota	5,3%	5,6%
Mercedes	4,7%	4,4%

Statisticile ACEA prezintă situația înmatriculărilor din 28 de state europene: 25 din UE, fără Cipru și Malta, plus Islanda, Norvegia și Elveția (statele EFTA).

Sursă: HotNews.ro

Te ajută să crești

Str. Alexandru cel Bun 51
Tel.: 27-93-31, 27-93-13
www.raiffeisen-leasing.md

Raiffeisen
LEASING

● Externe

Hotnews.ro

George Soros: Criza este mai gravă decât am crezut

Miliardarul american de origine ungară George Soros a afirmat într-un interviu acordat publicației “Der Standard”, că actuala criză economică globală este mult mai gravă decât și-a imaginat în urmă cu un an, considerând că pentru rezolvarea problemelor este nevoie urgent de un pachet anticriză cu o dimensiune globală, informează RRA.

În interviul realizat cu ocazia Forumului de la Davos și publicat în ziarul austriac “Der Standard”, magnatul american a subliniat că sistemul financiar global practic s-a prăbușit și că este ținut în viață în mod artificial.

“Situția este mult mai gravă, decât mă așteptam”, - a spus George Soros, referindu-se la o previziune a sa din anul trecut, potrivit căreia criza de acum va fi cea mai gravă de după al Doilea Război Mondial. George Soros consideră că este nevoie de un pachet anticriză cu o dimensiune globală, deoarece impactul crizei produse în urma prăbușirii sistemului bancar al statelor dezvoltate va fi mult mai mare asupra țărilor aflate “la periferie”, printre care și cele din Europa de Est.

“Necazul legat de bănci este doar una dintre probleme. O altă problemă este necesitatea adoptării unor măsuri proprii de revigorare a conjuncturii economice. Numai că pentru adoptarea acestor măsuri, în comparație cu Statele Unite ale Americii, nu există suficiente posibilități de finanțare.

De aceea, sunt necesare acțiuni concertate la nivel internațional, în primul rând sub coordonarea Fondului Monetar Internațional și a Băncii Mondiale”, - a precizat George Soros, adăugând că în Europa acest rol de

coordonare va trebui să și-l asume Uniunea Europeană, deoarece unele țări nu vor putea face față singure efortului de susținere a sistemului lor bancar.

Referitor la “băncile rele”, care acceptă plasarea titlurilor de valoare cu probleme, miliardarul american a menționat că este indispensabilă realizarea unui acord internațional în vederea gestionării capitalurilor pierdute, în ideea împărțirii poverii. Din acest acord internațional ar trebui să facă parte toate țările, deoarece în caz contrar vor suferi și mai multe state. În această direcție va trebui să acționeze și Uniunea Europeană, deoarece în caz contrar s-ar putea ca moneda euro să nu poată supraviețui actualei crize, a mai afirmat omul de afaceri american.

George Soros consideră că programul de stimulare a economiei americane prezentat de actualul președinte al SUA, Barack Obama, este insuficient. George Soros a pledat, totodată, pentru realizarea a altor două demersuri, considerate de el drept o condiție a relansării economiei, și anume reorganizarea sistemului creditelor ipotecare și stabilizarea pieței imobiliare, precum și recapitalizarea sistemului bancar american și deblocarea sistemului de creditare.

Celebrul economist Joseph Stiglitz avertizează: FMI face aceleași greșeli ca în timpul crizei asiatice din 1997

Economistul american Joseph Stiglitz, laureat al premiului Nobel pentru Economie în 2001, declară că Fondul Monetar Internațional (FMI) și celelalte instituții financiare mondiale reiau „aceleași greșeli” pe care le-au făcut în timpul crizei asiatice din 1997, impunând condiții prea restrictive țărilor afectate de criză.

“Când FMI împrumută bani Pakistanului, Islandei și Ucrainei, cum se întâmplă acum, le impune dobânzi ridicate și o politică monetară restrictivă. (...) Rezultatul este ca banii împrumutați în asemenea condiții vor duce probabil la slăbirea economiei acestor țări care vor putea înapoia tot mai greu aceste fonduri”, a explicat Stiglitz, citat de AFP.

Într-o țară ca Pakistanul, acest împrumut ar putea crește sprijinul pentru talibani, de exemplu, a adăugat economistul. “Ironia este că actuala criză nu este rezultatul unor politici greșite în țările în curs de dezvoltare, ci în Statele Unite, care au drept de veto în FMI”, a remarcat Stiglitz.

Nouriel Roubini, supranumit Dr. Doom al economiei: Nu există nicio cale de a scăpa de criza economică

Avem pentru prima dată în ultima decadă o recesiune sincronizată la nivel global, spune Nouriel Roubini profesor de economie la Universitatea din New York. “Piețele au devenit perfect corelate și economiile devin, de asemenea, din ce în ce mai corelate. Acesta nu este genul de recesiune tradițională minoră”, declară Roubini pentru Bloomberg.

Roubini spune că și creșterea economică a Chinei va încetini la mai puțin de 5%, iar în SUA se vor pierde mai mult de 6 milioane de locuri de muncă. Economia americană va crește cu cel mult 1% în 2010, iar rata șomajului va urca la 9%.

“Nu există nici o cale de scăpare”, a declarat pentru Bloomberg TV economistul care a prezis această criză financiară.

Roubini spune că guvernul SUA ar trebui să naționalizeze cele mai mari bănci, urmând a fi privatizate din nou în următorii 2-3 ani.

În iulie 2006, Roubini a prezis criza financiară. În luna februarie a anului trecut, el a prognozat o “catastrofală” prăbușire imobiliară, pe care banchierii nu au fost în stare să o prevadă. De atunci încă, Bear Stearns Cos. a fost forțat să vândă și Lehman Brothers Holdings Inc a dat faliment.

Ani de zile, cel supranumit Dr. Doom a trăit într-o relativă obscuritate ca profesor de economie la New York University. Dar, după ce a făcut o serie de predicții neobișnuit de precise referitoare la dezintegrarea sistemului financiar la nivel global, Roubini a

început să fie considerat profetul acestor timpuri.

În timp ce economia părea prosperă și sigură, cei mai mulți economiști au luat în zeflema predicțiile lui Roubini privind un iminent dezastru. Ei au minimizat avertismentele legate de faptul că dezastrul creditelor sub-prime va atrage o dezintegrare a sistemului financiar. Nimeni nu a crezut atunci când Roubini a afirmat că gigantul ipotecar Fannie Mae și Freddie Mac vor intra în colaps, că băncile de investiții vor fi zdrobite de valul de evenimente și că lumea se îndreaptă spre o lungă recesiune.

Și totuși, toate aceste predicții au devenit realitate.

Supranumit Dr. Doom pentru viziunea sa sumbră asupra evoluției economiei, Roubini este acum cel mai solicitat economist al lumii.

În luna octombrie, Roubini a afirmat că economia mondială se află “într-un punct de cotitură”. El susține că bursele sunt “în cădere liberă” și că “s-a atins punctul de panică”.

Peste 300 000 de mii de potențiali cumpărători ai imobilului Dumneavoastră

În aceste condiții, singura posibilitate de a vinde imobilul la un preț rezonabil este apelarea la cumpărători de peste hotare. În urma crizei pieței hirtiiilor de valori din statele occidentale, majoritatea investitorilor și-au retras banii din banci și hirtii de valoare și, în condițiile unei depreciere continue a valurilor internaționale, preferă să investească în active imobiliare ale piețelor în curs de dezvoltare, având un potențial de creștere. Republica Moldova este una din aceste piețe.

Și până acum un cumpărător de peste hotare era cel mai dorit "oaspete" pe piața imobiliară de la noi, însă până anul trecut acesta era doar unul ocazional - un om de afaceri sau un turist venit pe oșpețe în alte scopuri. Acum, însă, vânzătorii de imobile au soluții pe cât de simple, pe atât de eficiente și accesibile.

Pe piața imobiliară a intrat în forță Compania Buy Sell, care e o franciza internațională a Business-ului imobiliar, reprezentat de o rețea de companii ce activează în domeniul cumparării-vânzării imobilelor în mai multe state, inclusiv SUA, Bulgaria, Grecia, Cipru etc. Baza de date a acestei rețele conține peste 300 000 de investitori interesați de o afacere cu un imobil, astfel Buy Sell reprezentând o burse internațională de imobiliare.

Cum funcționează Buy Sell ? Cum poate beneficia un vânzător de imobil din Republica Moldova de această rețea?

Buy Sell reprezintă o bază de date centralizată în care sunt stocate informații despre imobilele puse în vânzare pe piețele cu potențial înalt de dezvoltare. Fiecărui imobil inclus în această bază de date i se atribuie un "pașaport", care conține răspunsuri la majoritatea întrebărilor care pot fi puse de un potențial cumpărător, care vrea să afle totul despre „marfă” și numai după aceasta să contacteze personal vânzătorul.

Deci, în primul rând experții calificați Buy Sell colectează în scurt timp datele necesare pentru acest "pașaport", inclusiv:

- * fotografiile imobilului (pe interior și exterior), căilor de acces la imobil, teritoriului adiacent și in-

Chiar dacă Republica Moldova nu a fost lovită deocamdată de criza financiară, efectele acesteia au început a fi resimțite încă în toamna anului trecut, specialiștii afirmând că asta este doar începutul. În fond, criza financiară a creat panică, urmările acesteia simțindu-se la nivelul investițiilor, pentru că investitorii au stopat dezvoltarea de proiecte noi, oamenii nu mai vând imobile sau afaceri gata. Experții imobiliari au declarat în repetate rânduri că tranzacțiile pe piața imobiliară practic s-au stopat.

frastructurii, executate profesionist și la standardele occidentale;

- * elaborarea planurilor imobilului, schemei de amplasare a imobilului pe hartă, inclusiv schema hărții prin imagine de pe satelit;

- * descrierea detaliată a imobilului prin prisma avantajului situației și altor aspecte tehnico-economice;

- * traducerea pachetului de prezentare în engleză, rusă și alte limbi (la solicitarea potențialului cumpărător).

După aceasta vânzătorul primește aceste documente color, iar informația de pe ele este amplasată pe site-ul www.buysell.md, care reprezintă o bază automatizată de oferte, accesată din orice colț a lumii, cu acces instantaneu la cele mai noi oferte de vânzare sau cumpărare a imobilelor. Astfel oferta tradusă în mai multe limbi va fi accesibilă oricărui cumpărător în orice moment. În paralel, această ofertă va fi amplasată în revista Buy Sell Magazine, care este distribuită gratis prin locuri publice, vizitate în special de investitori și

cumpărători din străinătate, precum și în toate reprezentanțele Buy Sell. Astfel Buy Sell asigură o promovare personalizată care implică livrarea și distribuția de materiale publicitare, precum pliante și Revista BuySell direct consumatorilor, prin corespondență electronică, distribuție «door to door» și distribuție poștală.

Imediat ce informația despre imobilul pus în vânzare este amplasată pe site, toate persoanele care sunt înregistrate pe site-ul Buy Sell sunt înștiințate prin e-mail sau SMS. Pentru aceasta compania BuySell operează cu un centru de apel care utilizează cele mai avansate tehnologii pentru a deservi clienții din toată lumea prin telefon, email și chat-ul live.

Astfel, toți potențialii cumpărători află operativ despre oferta amplasată.

În momentul în care cumpărătorul este interesat de oferta amplasată, experții Buy Sell asigură clienților săi moderarea negocierilor, traducerea și schimbul de informa-

ții între ambele părți, email-uri și fax-uri, inclusiv vizite la imobil. În cazul în care este necesar suport în organizarea unei vizite, Buy Sell are o practică bogată în acest domeniu.

În final, după ce este stabilit prețul și ambele părți "bat palma", experții Buy Sell pot asigura asistența juridică a încheierii afacerii, inclusiv formularea acordului de vânzare-cumpărare.

Pentru serviciile prestate compania Buy Sell Moldova percepe o taxă lunară sub prețul de piață, dar comisionul îl percepe abia după ce imobilul este comercializat, plățile efectuate anterior fiind deductibile din acest comision. Cu alte cuvinte clientul nu plătește nimic în plus.

Luând în considerație criza financiară și consecințele acesteia, în special „înghețarea” cererii la imobile în Moldova și reducerea pe alte piețe, un vânzător de imobile are cu mult mai puține șanse să "vâneze" o ofertă bună. Orice târâgânare reduce șansele de a vinde proprietatea la prețul dorit. Profitați de faptul că experții Buy Sell vă stau la dispoziție la tel. 404-717, 404-575, iar mai multe informații despre noi le găsiți pe www.buysell.md.

Ziarul electronic Business Expert este un proiect al Asociației Ziaristilor Economisti și al Clubului Presei Economice, desfășurat cu suportul PR companiei Profile.

Ziarul are o periodicitate bisăptămânală.

Business Expert este distribuit la peste 1200 de manageri ai companiilor din Republica Moldova.

Pentru amplasarea publicității și alte informații tel. 211868, 211869, buletin@businessexpert.md

TE BUCURI DE REDUCERI INCREDIBILE!

Vino in perioada **15.01.2009 - 15.02.2009** la **Shopping Mall DOVA** să beneficiezi de reduceri nemaivăzute la brand-urile preferate.

PARTENERI: Calvin Klein Jeans, *Pepe Jeans* LONDON, MISS SIXTY, ENERGIE

Cumpărând în valoare de 300 MDL poți primi unul din cele 130 premii mari sau cadouri instant.

10 x 40 x 40 x 30 x

10 x

MD 2025 mm. Chișinău, str. Februarie 21

Transport
 Troleibuz: 15, 17, 18
 Microbuz: 101, 113, 115, 154, 175
 Autobuz: 5, 23